

A'

TSASZARI és KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Költ *Bétsben*, Szent Jakab-Havának (Július-
nak) 20-dik napján, 1792.

A' Tsász. 's Királyi Felsőég' Leánykája,
Ludovika Fő Hertzeg - Asszony, igen frissen
vagyon. Nyárra, *Béts* Városán kívül lévő
Belvedere nevü múlató helyébe vitetett - ki
az Udvarnak. — Az iffjabb Fő - Hertzegek,
Schönbrunnban (Szépkúton) múlatják ma-
gokat. Oda mentek ezen hónapnak 16-kán
a' három Fő H. Asszonyok is *Bádenből*; a'
hol hat heteket töltöttek, *Mária Anna* Fő-
H. Asszonyra nézve, kinek az odavaló vizet
javaslották az Orvosok. A' TT. *Augustini-*
ánusok' Klastromában lévén *Bádenben* szálló
helyek ő Kir. Fő Hségeknék, múlattatásokra
G mindent

mindent el-követett a' Klaftrom' Elöljárója. Egyéb mulattságos tapasztalásaik között, az Aratók' szemlélésével is gyönyörködtették magokat, a' míg *Bádenben* tartózkodtanak a' Fő Hertzeg - Asszonyok; sőt sarlót vévén kezeikbe, magok is próbálgatták az aratást. Így tisztelének - meg ezen jól nevelt Fő H. Asszonyok egygy olly munkát, mellynek tárgya, az emberi életnek leg-első, és leg el-múlthatatlanabb szüksége. Illy jeles tselekedetnek örök emlékezetben való fenn-tartására, egygy élő-fát ültettetnek a' TT. Auguftiniánusok azon helyre, mellyen sarlót forgattak kezeikben a' Fő Hertzeg-Asszonyok; a' sarlót pedig tartani fogják, több nevezetességeik között.

A' *Palatinátusi*, és *Saxóniai* Udvaroknál lévő Tsászf. 's Kir. Ministerek, Gr. *Lehrbach*, és Gr. *Hartig* ő Excell. jaik, a' Sz. István' Rendjének nagy kereftjével tiszteltettek-meg.

M a g y a r O r s z á g.

A' Magyar Teátrum,

új Jelenés (Fenomenon) a' Magyar Tökéltetésedés' Egén. Ezen Jelenésnek fel tetszését nagy örömmel hirdettük vala mi, annak idejében; most biztatást nyújtunk a' Nemzetnek felöle: hogy ez az örvendetes, és sokat ígérő Jelenés, nem is tűnik már el a' *Magyarok'* Egéről. Mitsoda fundamentomon építünk, midön illy édes reménységgel biztatjuk a' Hazát? leg-jobban meg-fejtjük ezt a' kérdést, úgy itéljük, ha a' *Magyar Teátrumnak* eddig való állapotját summás rövidség-gel

gel elő-adjuk. A' múltit Aprilisnek 26-dik napján vállalta magára a' Magyar Teátrum' Direktorságát, *Z Protaszewitz József* Ur, nem csak leg-kisobb fizetés nélkül; hanem eleinten még reá is költötte néhány száz forintját az említett Teátrumra, minden interes kivánás nélkül. — Tizenkét Férjfiak, és öt Fejér-Személlyek kezdték a' jádzást, Májusnak 12-dikén. A' Férjfiaknak neveik, jádzoí tehetségek, 's érdemjek szerént fel-téve, így következnek: *Sehy Ferentz, Láng János, Varsányi Ferentz, Kelemen László, Rózsa Márton, Bagoly Antal, Fülöp István, Pesthy László, Pap Gábor, Tiszt* (ez, az Ország-Gyűlése' vége felé el-ment) *Pataky Benedek, Temesy, 's Tessenyei.* (A' két utólsók nem próbálták az előtt a' jádzást, azért is *Inci-pienseknek* (Kezdőknek) neveztettek. — Az öt jádzó Fejér-Személlyek: *Moór Anna, Liptay Mária, Termetzky Frantzka, Török,* és *Kelemen Leány-Affzonyok.*

A' két első jádzó Férjfiaknak eleinten kevesebb, de annakutánna harmincz harmincz forintjok járt egy hónapra; három, 28; négy, 24; kettő, 22; egy, 20; a' két utólsó pedig 15 forintjával kapta hónapi fizetését. — A' Leány - Affzonyok között, az elsőnek 30; a' másodiknak 28; a' harmadiknak is ugyan annyi; a' negyediknek 25; az utólsónak 20 forint rendeltetett egy hónapra. — Ezen elő-számláltt Személlyeken kívül, vóltak még harmincz-heten, kik rész szerént hónaponként való fizetést vettek; rész szerént csak akkor fizetődtek, mikor Játék vólt. Ezeknek száma között való:

Jakab Mihály, a' Súgó (Souffleur), és a' Musika-Igazgatója Hirsch Jakab.

Hat hetek alatt, az az, Májusnak 12-dikétől fogva, Június' 26-dikáig, kilentz új Játék-darabokkal mulattatta a' Közönséget a' Magyar Jászó-Társaság. Ezen szép előmenetelű törekedést — hogy' ne betsülné, a' ki tudja, hogy a' *Bétsi Udvari Teátrum*-ban alig adnak többet egész hónapon által, egy új Darabnál, a' gazdag fizetésű, és régi gyakorlású Jászók. Az említett kilentz Darabokat olly renddel nevezzük meg, a' millyennel jászódtak azok egymás után:

Első vólt: *A' találtt Gyermek.* Gróf *Brühl* szerzeménnye. — *Bárány Péter*' fordítása.

2-dik *A' tettetett Beteg.* *Moliere*' szerzeménnye. — *Kelemen László*' fordítása.

3-dik *Klementina.* Fordította *Hatvani István.*

4-dik *Az öreg Harang.* Fordította *Kelemen László.*

5-dik *Igazházi.* Ford. *Simai Kristóf.*

6-dik *Ember-gyűlölés, és meg-bánds.* Ford. *Kóré Zsigmond.*

7-dik *Filozofus.* Eredeti (originál) Darab. *Bessenyei György*' szerzeménnye.

8-dik *A' Szerelem' Gyermek.* *Kotzebue* szerzeménnye. *Versegi Ferentz*' fordítása.

9-dik *Az Arany Peretzek.* Eredeti Darab. Teátrumhoz alkalmaztatta Professor *Endrödy*; Professor *Dugonits* után.

Ezekhez járúl még egy Magyar Ének is, melly *Ferentz* jó Királyusk' meg-koroázta-tására készült, és különbkülönbféle musika-

szerekhez nagyon alkalmaztatva. — Mintegy húsz ízben tartattak Játékok, hat hetek' el-forgása alatt; 's 3970 forint, és 15 kr. ment bé a' Teátrum' Kasszájába. Innen kitéttik, minémű számmal kívántak a' jó Hazafiak és Leányok meg-jelezni a' Magyar Játékokon, hogy ezeknek elő-meneteleket vóltaképpen eszközölhessék. Az említett szép jövedelemből azonban, nem tsak semmi töke-pénzt nem lehetett félre-tenni, jövendőbéli fundusául a' Teátrumnak; hanem még pótolni is kellett azt, közel öt száz forinttal: mivelhogy semmi költséget nem kíméllett a' Társaság, a' Scénáktól, Dekorációktól, és jádzáshoz való ruháktól; tsak hogy annyival inkább kereshesse kedvét a' Közönségnek. — Ügyének igazságához bízván a' Társaság, egy könyörgő Levelet készített az Ország' Rendjeihez, 's bé is adta azt, a' már végéhez közelgetett Ország-Gyűlésébe. — Helyesnek találták Hazánk' nemes gondolkozású Fiai, a' Társaság' kérését, és közel két ezer forintot gyűjtögettek öszve annak fel-segállítására. Úgy értettük, hogy Primás ő Eminentziája, a' ki valóban értéke szerént szokta a' Közjót minden alkalmatossággal elő-segíteni, 600; Gr. *Festetics György* ő Nsága pedig 400 forintot adott. Az Egek nevellyék az illetén Hazafiúi Lélekkel bíró Oszlop-Emberek' számát. — A' *Magyaroknak* született Kir. Fő-Hertzeg Nádor-Ispány is meg-jelent személlyessen, a' maga Fő Udvar. Mesterével, és Kamarássával, Grof *Szapáry*, és *Eszterházy József* ő Nságokkal együtt a' Teátrumban, 's ötven

ara-

aranyat ajándékozott a' Kasszába. — Mi-némű öfztön lett légyen ez, a' Jádzó Társa-ságnak maga tökéletesebbítésére, örömmel olvassuk ennek bizonyosságát egyg itélni tudó érdemes Hazafinak Leveléből, ki is így ir: „Ezen folyó Július hónapnak 13. dikán úgy-mond, *Valtront* jádzották a' Magyar Teá-tromban, olly nagy meg-elégedésére az egész néző Sokaságnak, hogy egymást érték a' köz örömet jelentő tapsolások. Meg kell vallani, hogy úgy is ki-tett magáért a' Jádzó Társaság, mintha már tiz efsztendöktől fogva gyakorolta volna magát a' Jádzó-Színben. — Nagy ditséretére válik ez azon Iffjú Magyar Gróf Úrnak, a' ki, Hazafiúi indulatjából magára vállalta, *Z Protaszzevitz* Úr után, a' Magyar Teátromnak kormá-nyozását. “

Koronázás - utáni Anekdóta.

A' mi Paraszttjainknak, így ir egy Magyar Utazó, leg-inkább az ő Felsége' láb-belijén akadt-meg a' szemek, a' Koronázás' alkalmatosságával. Bámúlva nézték a' Sz. Istvánról maradott régi módi to-pánkákat, mellyeket Királyaink akkor szok-tak fel-venni, midön meg-koronáztatnak: 's botskoroknak gondolván azokat, minden-felé el hirlelték, hogy *Ferentz* Királyunk aranyos botskorban jár.

A' Szepességről, Július' 6-dikán.

„A' miket közlök az Urakkal, nem újságok annyiban, a' mennyiben már jó darab ideje hogy történtek; de ugyan azért közlöm, hogy ha a' *Magyar Hírmondónak* Első Szakaszából ki maradtak: hadd legyen most emlékezet róllok a' Második Szakasz-

ban. — Ezek azok: *Georgenberg* Városabeli hajdani Evang. Prédikátor *ab Hortis* Úrtól, ezen folyó 1792-dik esztendőnek első felében foszta-meg a' halál bennünket. A' kik *Windisch* Úr' *Magyar Tárházát* (*Ungrisches Magazin*) olvasták, jól tudják, ki lett légyen említett *ab Hortis* Úr. Nállunk, áldásban léfzen ezen köz-jónak éltt tudós Hazafinak emlékezete, főképpen azon jeles írásaiért, mellyek *Szepes Vármegyének* *Históriáját*, 's természeti, és polgári állapotját tárgyazzák.

A' mi *Vármegyénknek* már 19 esztendőktől fogva való rendes Orvosa, *Engel Jakab* Ur, Öttsével, az *Erdélyi Udvari Kántzelláriánál* szolgáló *Engel Kristián* Úrral együtt, még a' bódogúlt Tsász. 's Kir. Felség, *II. Leopold* által, nemességre méltóztatott, fél taksának elengedése mellett. *Érdemessé* tették erre a' Doktor Urat különösen, az uralkodó nyavalyáknak megátolásában, buzgóan, és szerentsés előmenetellel elkövetett fáradozása; 's a' szegényekkel, minden bér' és jutalom' kívánás nélkül való dajkálkodása, mellyekről kész bizonyoságot tettek mind a' Fő Ispány, mind az egész *Vármegye*. — *Engel Kristián* Úrról jó vélekedést öntöttek a' bódogúlt Fejedelembé, mind az *Erdélyi Kántzelláriának* ajánlása; mind pedig a' *Magyar Ország*i, és *Gallitziai* *Históriát* tárgyazó munkátskái a' megnevezett Iffjú Úrnak. “

A' *Pótsi Mária*' buzgó látogatónak, szomorú újságot kéntelenítettünk irni, mert 8-dik napján ezen Hónapnak meggyűladván *Pótsott* (*N. Szabolts Vármegyében*)

a'

a' Ser - Ház, olly tűz támadott, melly miá ötvennél több Házak lettek hamúvá. Míg tehát már ezek fel-épülhetnek: nem lészzen elegendő szállások, a' bútsú járó Hiveknek, kik igen számosan szoktak öszve se-regleni minden elztendőben az ott lévő P. Basiliták Templomához, mellyben keseregni mondatik a' B. Szüz *Mária*' képe: Reményleni lehet azonban, hogy az említett Hivek, magok jobb voltakért is, segittséggel fognak lenni a' meg-károsodott *Pótsiak*-nak.

Frantzia Ország' zavaros állapotjáról.

A' légy, mikor vesztit érzi, akkor tsíp leg-erőssebben. — Az úgy nevezett *Jakobinusok*' veszedelmes Társasága (Klubja) is, mivel látja már most, hogy *Lafayette* után, mindenfelől fel-támadtak ellene a' józanon gondolkodó Hazafiak: elő vette ő is a' maga ezer mesterségét, 's kéz, pokolból is felhozni *Cerberust*, hogy ha már egyébképpen nem árthat: azt a' pokolbéli három fejű kutyát uszítsa *Lafayettre*, 's ennek számos Követőire; vagy ha még így se bódogúlna: rá lessz arra is, hogy fáklyákat kérjen a' *Furiáktól*, Hazája' fel-gyújtására, nem gondolván vele semmit, ha mindjárt maga oda ég is; tsak hogy más is vesszen egygüttal, és ő rajta ne diadalmaskodhasson. — De méltán azt kérddheti itten valaki: Hát ugyan alízik é, vagy mit tsinál az a' Nemz. Gyűlése? Hiszem, az első Gyűlés, nem tsak a' Szerzetesek' Rendjeit törölte-el; hanem még a' Világi Rendek között volt minden különbséget is: — ez a' mostani Gyű-

Gyűlés is tudott olly Törvényt hozni a' meg nem esküdtt Papok ellen, hogy ha legkisebb zenebonát indítándanak is azok: mindjárt számkivetésbe küldtessenek *Fr. Országból*; 's még haragudott is osztán nagy rélze a' Gyűlésnek, hogy ezen Végzést meg nem erősítette a' Király. — Hát hogy' nem tudja egy Törvény által meg - tselekedni, hogy még tsak nevek se hallasson ezentúl a' H a z a - rontó *Jakobinusoknak*. Merem mondani, hogy a' Király édes örömet meg-erősíténé az efféle Törvényt? Erre a' kérdésre, az a' felelet rövideden, 'hogy: nem változott ugyan *Epimenidessé* a' mostani Gyűlés is; tsak nem tölti tulajdonképpenvaló aluvással az idejét; de tölti veszekedéssel. — Miért veszekszik pedig? Azért, mert sok benne a' *Jakobinus*, úgy hogy vajmi gyakran lett már az, Nemz. Gyűlési Végzéssé, a' mit előbb a' *Jakobinus Klúbban* koholtak *). Igaz az, hogy mindenfe-

*) *Került - ki illyen Végzés közelébb is ezen hónapnak 2-dikán a' Nemzet-Gyűléséből. Tudjuk t. i., hogy a' Király meg nem erősítette azon Végzését a' Nemzet-Gyűlésének, melly szzerént az Országnak minden részeiből 20000 Nemzeti Gárdistáknak kelle vala Páris alá seregleni Júl. 14 dikére, úgymint az esztendőnként előforduló Szövetség' Innepe-napjára; még is némelly Ország - Osztályok nem tsak ki - állítottak annyi számnú Gárdistákat, a'*

felől küldözik a' Nemzet-Gyűléséhez, a' *Jakobinusokra* panaszló Irásokat; de más részről majd szinte olly számmal érkeznek hozzá, a' *Jakobinusok'* hangján írott Levelek, mellyek tellyesek, a' Király, és a' Konfütützió fundáltatott más *Hatalmak* ellen való vádakkal.

Nagyon félték a' Nem-*Jakobinus* Frantziák, Júliusnak 14 dikétől. Azt is olvassuk, hogy *Lafayette*, *Páris* alá szándékozott akkorra, valami 30 ezer Emberrel.

Lengyel Ország.

Kis Lengyel Orzágnak *Dubno* nevü Városát, az egész Környékkal egygyütt, elfog-

a' mennyi, húsz ezerből esett volna ő reájok, azon esetre, ha Törvénnvé válhatott volna a' Nemzet-Gyűlése' Végzése; hanem el is indították azokat *Páris* felé. — A' belső dolgokra ügyelő Minister írt minden Ország- Osztályokba, hogy efféle törvényteleniséget ne tselekedjenek; s azonban más felől azt végzi a' N. Gyűlése, a' Király ellenére: hogy tsak hadd jöjjenek a' meg-indított Gárdák, s minekutánna meg fognak vendégeltetni *Párisban*, a' Szövetség Innepén, mennyenek *Soissons* Városába, a' hová kívánta a' Király, a' Tartalék-Seregnek öszve-gyűlését. — Mit tsinált a' Király ezen Végzéssel, midön hozzája küldetett volna meg erősítés végett? — Tsak azt, a' minél egyebet nem lehetett néki tselekedni: t. i. meg-erősítette.

foglalták az *Oroszok*. — A' *Lengyel* Király, még ezen hónapnak 7-dikén nem indult vólt el a' *Sereghez*. Ugy írják némellyek, hogy alkuba erefzkedett vólna az *Orosz Udvarral*, mellynek *Követe*, *Bulgakov* Úr még *Varsóban* vólt az említett naponn is.

Elegyes Tudósítások.

Az *Auszriai Birodalomnak* tengeri széleire, mindenüvé védelmező Seregeket parantsolt ő Felsége, mivel olly hire érkezett, mind *Triestbe*, mind *Fiuméba*, hogy ama' nevezetes tengeri Tolvaj *Lambro Cazzioni*, egyesítette magát egy *Frantzia* hajós *Sereggel*, melly a' *Toulóni* ki-kötő helyből indult - el.

Spanyol Országról még ekkoráig se' lehet tudni bizonyossan, mitsoda szándékkal legyen, *Frantzia* Országra nézve? — Minden környül-állások úgy mutatják azonban hovátovább, hogy a' mostani *Minister* *Gr. Aranda*, Barátjok a' *Frantziáknak*. Újj bizonság erre az is, hogy már darab időtől fogva, minden más *Nemzetek* kereskedettek *Szeretsenekkel* a' *Spanyol* *Koloniákba*, tsak a' *Frantziák* nem: 's most a' múltt *Jun. 4-dikén*, azt végezte *Mádritban*, a' *Status Tanáts*, hogy az említett kereskedésbéli szabadság, köz legyen ennekutána a' *Frantziákkal* is.

A' *Frantzia* *Nemzet - Gyűlése*, megkérdezte *Júliusnak 5-dikén* a' külső dolgokra ügyelő *Ministert*, a' *Rajna'* mellyéke eránt, A' *Minister* azt felelte, hogy 38500 *Prusszusok*, 's a' *Magyar Királynak* 28400 fegyveres

En-

Emberei marsiroznak a' *Rajna* felé; és még 44000 Katonáknak adatott parantsolatot a' Magyar Király, hogy készen tartsák magokat. — Almélkodtak rajta némelly Tagjai a' Gyűlésnek: miért hogy olly későn lett légyen ez a' jelentés.

A' *Spanyol* Ex - Jesuiták eránt, kik 25 észkendőkkel küldettek el ez előtt az Országból: vólt ollyatén szó valósággal, (a' mint már jelentettük más izben) hogy ismét víffza kell őket hívni, azon tekintetből hadd maradjon benn az Országban az a' pénz is, a' mi most ki takarodik az említett Ex - Jesuiták számára, fizetés fejében. De más okokra nézve jobbnak találtatott, hogy tsak hadd hallyanak meg az Orzágon kívül az Exjesuiták.

Braunſchweigi Ferdinánd Hertzeg, a' ki olly ditsősségessen vezérkedett *Pruffzia'* részéről, a' hét észkendős háborúban, ezen folyó Julius hónapnak 3-dikán futá ki örök emlékezetű pályáját, életének 72-dik észkendőjében.

A' *Duellum*,

nem abból áll mai időben, hogy két ellenkező Seregeknek főbb Vitézeik ki-állanának a' sikra, 's nagyobb vér-ontásoknak elhárítása végett, meg-vínnának egymással; melly viadalnak ki-menetelétől függene oíztán a' Seregeknek nyertességek, vagy nem-nyertességek. — A' mostani Duellumok, hasonlítanak nagyobb részént, két egymás ellen fel-berzenkedett kakasoknak öfzve-rugásokhoz; vagy két neki dühödött bikáknak öfzve-öklekezésekhez. — Eggyúgy

úgy nevezett Gavallér t. i. öszve - szóllalkozik más Gavallérral, még pedig igen gyakran tsupa semmiségen. Ha egyik ollyast talál ki - botsátani a' száján, a' mi által a' másik meg sértetettnek véli magát: fogja ez, 's ki - hívja a' meg - bántóját egy szál kardra, vagy egy pár pistölyre. Ez is, hogy gyávábbnak ne tartasson a' másiknál, elő ugrik, 's kotzkára teszik mind kettőn életeket, mellyet nem magok adtak magoknak: a' véltt betsület - sérelemnek meg - orvosolhatásáért. Hogy az illyetén baj - vivás, telylyességgel helytelen eszköz légyen, az általa irányzott eszköznek elérésére, tsak abból is könnyen által - láthatja kiki, ha meg - gondolja, hogy ha egyedül tsak a' bátor vitészségben határozódnék is a' betsületes Emberség: még se lehet a' Duellálás' útján betsületet keresni. Mert midőn egy fel - főrrott indulatú Iffjú fegyvert kap: vallyon nem vakmerőség é ez inkább, mint bátorság? és hogy ollyanok is sokszor vóltak már nyertesek a' Duellálók között, a' kik inkább *Vénus'*, mint sem *Márs'* gyakorlásához értettek. Nem arra mutat é ez, hogy a' Duellálás - béli győzedelem, nem mindenkor próbáltt vitészség' gyümöltse; hanem tsupádon tsupa vak szzerentse? Ezt, így beszélik az oskolai tanító Székekből *Német Ország*on; még se szüntek még ott meg mind ez ideig is a' Duellálások, nem tsak a' Katonaság között, mint *Angliában*, és *Frantzia Országban*; hanem még a' Tanulók között is. — — *Göttingában*, tsak az idén is estek (a' mint írják) majd negyvenig valók, fél éltendei

oskolai esztendő alatt. A' múltt Június hónapnak 21 dikén is vala egyy, még pedig igen szerentsétlen. Két *Hannoverai* Fiak t. i. öfzve kaptak egymással. Az egyyk, tsak akkor ment vólt látogatóul *Göttingába*; hanem a' másik ott lakott már az előtt, *Benicke* nevezetü. Ez, meg-sebesítette a' másikat; de azért tsak nem tsendesedett-el a' meg-sebesítettett Fél: hanem bezzeg be is fizetett magának, mert rövid látása lévén, midön meg akarta szúrni *Benicket*, maga, egéssz' a' tüdejéig belé ütötte a' melljyét; ennek a' kardjába.

*Nem tsak a' Debretzeni Deákság, jó tűz-óltó;
hanem a' Jénai is.*

Ezt írja egyy érdeemes Hazánkfia *Jénából*, 's fel-tételének meg-bizonyítására, az itt következő történetet közlöttele velünk:

„Júniusnak 7-dike és 8-dika között való éjtszakán tűz támadt, egyy ide közel fekvő *Löbstädt* nevezetü Faluban. Éfzre vévén ezt némelly, szinte a' Bálból (melly egyébaránt ritkán szokott tartatni) haza menő Tanulóok, lármát ütöttek; mellyre öfzve gyülvén a' Deákság közzül mintegy két százán, siet-séggel indúltak a' meg-nevezett helységbe; hová el-érkezvén, két sorba állottak, a' mellyből senkinek se vólt szabad ki-lépni, sőt még másokat is a' közzéjek való állásra unfoltak; 's az ügy neveztetett vízi puskákkal vagy fetskendőkkel, 's más egyéb eszkö-zökkel erőssen rajta vóltak a' tűznek meg-óltásán. Lett is szives fáradozásoknak olly szerentsés foganatja, hogy a' harmadik háznál a' tüzet meg-tartották, 's így a' nagyobb sze-

szerentsétlenségnek, melly még következhetett volna, eleit vették. Harmad napra, meg jelentek egynehány Falusiak az Univerzitás' Prorektoránál, 's alázatossan kérték ezen Urat, méltóztatnék az érdemes Deák Uraknak különös ember-szereteteiket a' Falu' nevében meg-hálálni, minthogy ők lettek légyen annak meg-mentői. A' Parafzok' ezen kívánságoknak, örömmel tett eleget, Udvari Tanácsos, és a' Világi Böltselkedésnek rend-szerént-való Professzora, és az Univerzitásnak ezen fél esztendőre rendelt Mélt. Prorektora *Ulrich* Úr, közönségesen adván tudtára az Iffjúságnak, a' Falu' köszönetét. “

Katonai Vendégség.

A' szép Feleségű *Osnabrugi* Püspök; 's egyszersmind Anglus Generális — az *Yorki* Hertzeg — ebédre hívta a' múltt hónapban, a' maga testvér Bátyyát, a' *Nagy Britániai* Korona örökösét, sok más fő Méltóságokkal, 's a' maga Regimentjének minden Tisztjeivel együtt. Katonás vólt az egész alkalmaztatás. Eggy nagy hadi sátor alatt terittette t. i. a' Hertzeg az asztalt, a' maga kertjében: ahoz, dob szó alatt masiroztatta a' vendégeit. Száz gránátérosok állottak elő szolgáló Legényeknek, a' kik, Katonai fordulásokban tették az asztali szolgálatot. A' sütemények, Várákat, Sántzokat, 's a' Katonáknak, gyakorlásbéli különbkülönbféle állásaikat ábrázolták. Nagy kézséggel 's örömmel tette itt az egész Sereg, a' hadi operátziókat, némelleyek, más nap virradtig folytatták azokat fáradhatatlan vitézséggel.

Tu

Tudományi Tudósítás.

Horátzius' Versei

újjonnan fognak ki - adattatni *Göttingában*, odavaló Könyvtár' Örző (Bibliothecae Custos) *Mitscherlick* Ur által. Mustrául jött is már ki egy *Oda* v. *Ének*, melly az I. Könyvben 4dik, olly formálag, mint az egész Munka ki vagyondolgozva. Elő-adatik leg-elsőben is az *Ének*' értelmé, rövideden ugyan, de olly velősen, hogy tökéletesen meg-elégedhetik vele az Olvasó. Követi ezen Elő-adást maga az *Ének*, mellynek sorai alatt nagy számmal vagynak a' rész szerént *Jániból*, 's másokból ki-szemeltt; rész szerént tulajdon maga *Mitscherlick* Ur által készített magyarázó Jegyzések. Végről következik, a' Versezetnek külső alkotványjáról (alkottságáról), és mértékéről való helyes tanítás. — A' *Kritika*, vagy meg-hányni vetni Jegyzések, minden Kötetnek a' végén fognak találtatni. — Tsak ezen közönséges le-írásis, derekassan javalja már *Horátziusnak* szóban forgó ki-adását. Javalja pedig az, kinél kinél még nagyobb mértékben, hogy ama' nagy Litterátornak Prof. *Heynenek* is nagy része van a' munkában. A' nyomtatás kétféle módon lessz, úgymint: *Hollandiai* papirosra, drága metztett képekkel; és közönségesebb papirosra, de szép betűkkel. A' ki az első rendbéli nyomtatványokból akar szerezni magának, szükség, hogy a' jövő Szent Mihály napig, akár *Lipsiába* írjon *Crusius*hoz, a' ki fogja tétetni a' nyomtatást; akár pedig *Göttingába*, *Mitschernick* Urhoz. — A' nyomtatványok' árra, nintsen előre meg-határozva